

Indië, Frans-Indo-China, Australië en Australisch-Nieuw-Guinea zou worden uitgebreid. Die uitbreiding, aldus dit belangrijke adviserende college,

*'would reduce United States involvement in the problems of participation by Dutch, Portuguese and French and the restoration of their former territories. It would also help to minimize United States military involvement in British-Chinese conflicts of interest over Hongkong and similar matters.'*¹

Met dit standpunt was het *Joint War Plans Committee* het eens. Dit college adviseerde de *Joint Chiefs of Staff* op 4 september dat, als de Britten op de conferentie van Quebec, die te beginnen stond, het denkbeeld van uitbreiding van MacArthurs gezagsgebied ter tafel zouden brengen, *'they should be told that it would have to be done progressively, that it would have to be cleared with all the governments'* (met inbegrip van de Nederlandse) *'who approved the establishment of the Pacific Theatre, and that it would be influenced by established strategy.'*²

In Quebec werd, wat Mountbattens gezagsgebied betrof, besloten dat, conform de denkbeelden van de Amerikaanse *Joint Chiefs of Staff*, het Britse *Fourteenth Army* eind '44 zou trachten, de Japanners uit Noord-Birma te verdrijven teneinde het gebruik van de Ledo-weg mogelijk te maken en dat het (maar daar had het versterkingen voor nodig) in maart '45 zou pogen Rangoon te veroveren. Er zouden voorlopig geen landingen plaatsvinden op Sumatra; evenmin zou een poging worden ondernomen om via Timor en/of Ambon en Noord-Celebes Brits-Noord-Borneo te bereiken. Moest de Britse *Eastern Fleet* dan inactief blijven? Neen, zij zou, tot Britse *Pacific Fleet* getransformeerd (wij maakten er al melding van), deel gaan nemen aan het Amerikaanse offensief in de *Pacific*, onder bevel van Nimitz wel te verstaan; dat zou niet onmiddellijk kunnen geschieden — er moesten eerst depots voor worden gevormd in Australië.

Voor Churchill was dit alles hoogst teleurstellend. Toen hij in oktober '44 terugkeerde uit Moskou waar hij met Stalin had geconfereerd, o.m. ter afbakening van de Russische en Britse invloedssferen op de Balkan, liet hij Mountbatten naar Cairo komen en drong hij er bij hem op aan, tóch stappen te ondernemen die tot de herovering van Singapore konden

¹ Rapport, 26 aug. 1944, van het *Joint Strategic Survey Committee*, a.v., p. 634. ² Rapport, 4 sept. 1944, van het *Joint War Plans Committee*, a.v., p. 635.